

PLANSTRATEGI – BYKLE KOMMUNE

PERIODEN 2025-2028

Innhald

Innleiing.....	4
Kva er ein planstrategi?.....	4
Heimelsgrunnlag:.....	5
Innhaldskrav:	5
Verknad:	5
Prosess:.....	5
Vurdering av planbehovet i valperioden:.....	5
Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging	6
Regionale føringar og forventingar – Regionplan Agder 2030.....	6
Andre sentrale regionale føringar / planar er:	7
Regional struktur for samhandling –#vårt Agder	7
Megatrender – tenkje globalt – handle lokalt.....	8
Kommuneplanen for Bykle – samfunnsdelen	9
Kunnskapsgrunnlaget og sentrale utviklingstrekk.....	9
Samandrag av situasjon og utviklingstrekk	9
Samandrag av kunnskapsdelen i Bykle kommunes samfunnsdel:	10
Samandrag av satsingsområda i ny samfunnsdel.....	11
Operasjonalisering – plannivå/ -type	12
PLANSTRATEGI FOR BYKLE KOMMUNE 2025-2028.....	13
Plansystem.....	13
Planressursar	13
Planoversikt og forslag til planstrategi.....	13
Omtale av dei ulike planane i planstrategien.....	15
INTERKOMMUNALE PLANAR.....	15
Digitaliseringsstrategi.....	15
Interkommunal ruspolitisk handlingsplan.....	15
ROS Setesdal.....	15
OVERORDNA KOMMUNALE PLANAR	15
Kommuneplan samfunnsdel med arealstrategi	15
Kommuneplan arealdel	15
Sti- og løypeplan.....	16
Handlingsprogram / økonomiplan og budsjett	16
Samfunnstryggleik - risikoanalyse for kommunal beredskap	16
Kommunal beredskapsplan.....	16
Plan for kommunal kriseleiing.....	16

Strategisk næringsplan	17
Plan for reiseliv og besøksforvaltning.....	17
Heilskapleg plan for oppvekst	17
Helse- og omsorgsplan	17
Plan for helsemessig og sosial beredskap	17
Pandemi og smittevernplan	17
Alkoholpolitisk retningslinje	17
Plan for miljøretta helsevern.....	18
Kommunedelplan for kultur, idrett og fysisk aktivitet	18
Kulturarv, kulturminneplan og opplevingar	18
Hovudplan kommunale vegar	18
Plan for kommunale bygg og anlegg	19
Klima og energiplan.....	19
Trafikksikkerheitsplan.....	19
Arbeidsgjevarstrategi	19
Eigarskapsmelding.....	19
Eigarstrategi.....	20
HMS og internkontroll.....	20
STRATEGISKE NOTAT	20
Bustadpolitikk og bustadsosial plan	20
Landbruksstrategi.....	20
Beitebruksplan.....	20
Digitalisering- og innovasjonsstrategi	21
Strategi for utvikling av nettkapasitet og kraftkrevjande etableringar	21
Strategi for meir berekraftig hyttebygging.....	21
Offentlege innkjøp - varer og tenester.....	21
Kommunikasjonsstrategi	21
Folkehelsestrategi	22
TILTAKSPLANAR	22
Handlingsplan for idrettsanlegg, kulturbygg og nærmiljøanlegg.....	22

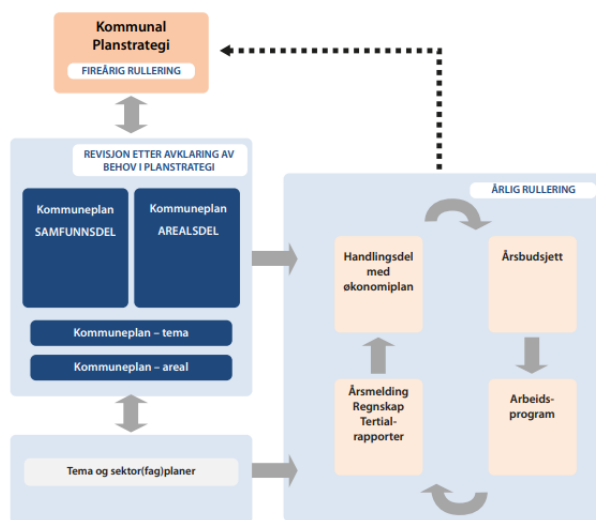
Innleiing

Kommunedirektøren legg fram forslag til kommunal planstrategi basert på nyleg vedteken samfunnsdel av kommuneplan og kunnskapsgrunnlaget som vart utarbeidd i 2024.

Behovet for nye planar og revisjon av planverk har utgangspunkt i kommuneplanen, og regionale, nasjonale føringar og forventingar – og ikkje minst ytre faktorar og megatrendar som kommunen ønskjer å ha eit proaktivt forhold til.

Kommunen er ein generalistkommune - nokre planer gjeld berre eigen kommune, og andre omhandlar interkommunale tema og tenester.

Kva er ein planstrategi?

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

Kommunestyret skal gjennom kommunal planstrategi ta stilling til om kommuneplanen heilt eller delvis skal bli revidert i valperioden.

Planstrategien er eit verktøy for å vurdere kommunen sitt plansystem, planressursar og samla planbehov knytt til kommunedelplanar, tema- og sektorplanar.

Den kommunale planstrategien er retningsgjevande for arbeidet i kommunen i åra framover. Kva utviklingstrekk ser vi, og kva behov leier utviklinga til? Kva planverk treng kommunen for å møte framtida?

Planstrategien er ikkje ein plan i seg sjølv, men syner kort sagt kva planverk kommunen treng for å møte utfordringar og moglegheiter i Bykle i åra som kjem.

For ikkje å gjere planleggingsarbeidet meir omfattande enn ønskt er det også viktig å ha eit kritisk blick på kva planar vi faktisk treng. Behovsstyrt planlegging føreset at vi veit noko om dagens situasjon i kommunen, kva utvikling som er venta og kva politikk som er ønskt.

Figur 1 henta frå heftet; Kommunal planstrategi - rettleiar Miljøverndepartementet. Figur 2 er henta frå Lom kommune sin planstrategi

Heimelsgrunnlag: Kommunal planstrategi er forankra i Plan- og bygningslova (pbl) § 10.1:

Kommunestyret skal minst ein gang i kvar valperiode, og seinast innan eit år etter konstituering, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi. Grunna kapasitetsutfordringar kjem den litt forsinka – og ein får såleis litt kortare varigheit (resten av valperioden).

Innhaldskrav: Kommunen skal ta stilling til og vedta om gjeldande kommuneplan eller delar av han rullerast – og ha eit underlag som viser føresetnadane for vurdering av planbehov. Planstrategien bør omfatte drøfting av kommunens strategiske val knytt til samfunnsutvikling, mellom anna langsiktig arealbruk, miljøutfordringar, sektorane si verksemd og vurdering av kommunen sitt planbehov i valperioden.

Verknad: Vedteken planstrategi er retningsgjevande for kommunen si prioritering av planoppgåver.

Prosess: Kommunen innhentar synspunkt frå nabokommunar og regionale styresmakter som del av arbeidet. Forslaget til vedtak i kommunestyret skal vere gjort kjent minst 30 dagar før kommunestyret si handsaming og vedtak av planstrategien.

Vurdering av planbehovet i valperioden: I den kommunale planstrategien er det fleire moment knytt til kommunen sitt plansystem og andre planer som det er aktuelt å vurdere:

Tema og sektor(fag)planer - lovpålagte og ikkje lovpålagte. Kven skal vidareførast, utgå eller må/bør ein utarbeide som nye i kommunestyreperioden?

Kommunedelplanar, tematiske og/eller geografiske / areal -delar av kommunen. Kva/kven skal bli vidareførte, inngå i arealdelen eller utgå i kommunestyreperioden?

Når skal vi utarbeide tematiske kommunedelplanar? Er det særleg viktige politikkområde eller tema med behov for sterk grad av medverknad frå befolkning og rørte myndigheiter?

Er det større reguleringsplanar (områderegulering) /kommunedelplanar (areal) som kommunen skal utarbeide sjølv eller i samarbeid med andre myndigheiter / nabokommunar eller private.

Er det interkommunale og regionale planer der kommunen skal bidra med planinnsats i kommunestyreperioden?

Ein kan og vurdere kommunen sitt samla plansystem og om vi kan gjere forenklingar og forbetringar i plansystemet.

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging

Regjeringa legg kvart fjerde år fram nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging for å fremme en berekraftig utvikling i hele landet, jf. plan- og bygningsloven §§3-5 og 6-1.

For perioden 2023-2027 har regjeringa vektlagt fem hovudområdet:

- Samordning og samarbeid i planlegginga
- Trygge og inkluderande lokalsamfunn
- Velferd og berekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnstryggleik og beredskap

Andre sentrale statlege/nasjonale føringar og retningslinjer

- Statleg planretningsline for arealbruk og mobilitet (2025)
- Statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (2018)
- Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn i planlegging

Samla oversikt over Nasjonale føringar og planoppgåver finn ein [her](#).

Regionale føringar og forventningar – Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 Regionplan Agder 2030 er eit overordna strategisk styringsdokument for utviklinga av heile Agder. Planen skildrar dei viktigaste utfordringane og moglegheitene for landsdelen, eit ønska framtidsbilete for 2030 og kva som skal til for å nå konkrete mål.

Hovudmålet til planen er å utvikle Agder til ein miljømessig, sosialt og økonomisk og berekraftig region i 2030. Det inneber:

- å bruke heile Agder, og sørge for at utviklinga kjem alle delar av Agder til gode.
- å samarbeide om å nå FN sine berekraftsmål på regionalt og lokalt nivå.
- arbeide kunnskapsbasert og målretta for å forbetre levekåra gjennom langsiktig og heilskapleg levekårssatsing.
- redusere klimautslepp på Agder med minst 45% innan 2030.
- nytte moglegheitene som digitalisering gir.

Regionplan Agder 2030 har 5 satsingsområde:

- Attraktivt og miljøvenleg Agder
- Berekraftig verdiskaping
- Utdanning, kompetanse og deltaking
- Mobilitet
- Kultur

Andre sentrale regionale føringar / planar er:

- Regional plan for mobilitet
- Folkehelsestrategi for Agder 2018-2025
- Frivilligstrategi for Agder 2022-2030
- Regional plan for likestilling, inkludering og mangfald på Agder 2015-2027
- Regional plan for vassforvaltning i vassregion Agder 2022-2027
- Energiplan for Agder
- Regional plan for innovasjon og berekraftig verdiskaping Agder 2015-2030
- Kompetansestrategi Agder 2030

Fylkeskommunen si heimeside har samla oversyn over [regionale planar og strategiar](#).

Regional struktur for samhandling –#vårt Agder

Målet er å etablere fleire arbeidsplassar, betre levekåra for utsette grupper og å lykkast med omstillinga til eit samfunn med lågare utslepp av skadelege klimagassar. Vi kallar det #VårtAgder. Samhandlingsstruktur og korleis ein skal operasjonalisere dette ligg [her](#).

Det er og samarbeidsavtale mellom Fylkeskommunen og den einskilde kommune som peikar ut sentrale tiltak og tema ein vil arbeide med i fellesskap komande år.

Agder fylkeskommune er regional planmynde og kan gje faglege råd, og har høve til å gripe gjennom motsegn på utvalde tema innfor fortløpande arealplanlegging i kommunane, dersom ein ikkje ivaretek nasjonale eller regionale interesser.

Megatrender – tenkje globalt – handle lokalt

På globalt og nasjonalt nivå møter storsamfunnet ei rekke «megatrender» som påverkar måten vi lever, jobbar og tenkjer. Det er:

- demografiske endringar som påverkar aldersberekvna i samfunnet
- klima- og naturutfordringar som påverkar arealbruk, naturmangfald og beredskap
- energiutfordringar som påverkar tilgang på kraft og straumprisar
- sosial ulikskap som påverkar tilgang til og bruk av offentlege tenester
- mindre økonomisk handlerom som krev tøffare prioriteringar.

På lokalt nivå speglar desse trendane seg i form av utfordringar knytt til lokalisering og leveranse av offentlege tenester, kompetanse og rekruttering, fleire eldre og eit behov for tilgjengelege bustader i sentrumsområda, næringsutvikling og tilgang på kraft og ein større del menneske med behov for komplekse helsetenester.

Alle utfordringane påverkar korleis ein skal prioritere i økonomi- og handlingsplan, og handlingsrommet til andre satsingar eller ønska prosjekt.

Kommunen sin økonomi og evne til å løyse oppgåver i samspel med lokalsamfunnet, nabokommunar og myndigheiter er ein viktig del av ei berekraftig utvikling for Bykle.

Eit godt planverk vil danne viktige styringsgrunnlag for arbeid i ønskja retning.

Kommuneplanen for Bykle – samfunnsdelen

Denne bolken gir eit resymé av kommuneplanen. Heile planen finn du [her](#)

Visjon: “Bykle ser langt”

Bykle kommune legg langsiktige perspektiv til grunn for samfunnsutvikling og tenesteproduksjon.

I det ligg m.a. att:

- Bykle kommune har eit langsiktig perspektiv på forvaltning av dei store naturområda og -verdiane i kommunen av omsyn til framtidige generasjonar.
- Bykle kommune sikrar ein berekraftig økonomi med inntekter frå lokal verdiskaping basert på lokale fortrinn i tillegg til kraftinntekter
- Bykle kommune har eit langsiktig perspektiv på lokalsamfunnsutvikling og tenesteyting som gjer det attraktivt og godt å bu i Bykle heile livet
- Bykle kommune vil samarbeide og samskape

Kunnskapsgrunnlaget og sentrale utviklingstrekk

Med utgangspunkt i at kommunen i første år av valperioden har arbeidd ut ny samfunnsdel til kommuneplan har ein eit oppdatert kunnskapsgrunnlag som peikar både på viktige utfordringar og mogleheitsrom ein har peika på som viktig framover.

Samandrag av situasjon og utviklingstrekk

- **Sosial berekraft:** Positiv folketalsutvikling, men utfordringar med små einingar og utanforskap.
- **Økonomisk berekraft:** Solide inntekter fra vasskraft, men press på kraftinntektene.
- **Natur og miljømessig berekraft:** Store naturverdiar og utfordringar med hyttebygging og reiseliv.

Bykle kommune fokuserar på langsiktig utvikling, berekraft og samarbeid for å sikre et godt samfunn for både fastbuende og tilreisande.

Samandrag av kunnskapsdelen i Bykle kommunes samfunnsdel:

Sosial berekraft

- **Positiv folketalsutvikling:** Auke i både fødselsoverskott og netto tilflytting.
- **Gode oppvekstvilkår:** Ungdata-undersøkelser viser gode forhold for barn og unge.
- **Utfordringar:** Små eininga kan føre til utanforskap og einsemd. Fallande forventa levealder for menn. Auke i tal eldre, behov for velferdsteknologi og lokal mobilisering.

Økonomisk berekraft

- **Kraftkommune:** Solide inntekter fra vannkraft, men press på inntektene.
- **Næringsliv:** Høg sysselsettingsgrad, men sårbarheit i reiseliv og bygg/anlegg.
- **Arbeidsmarknaden:** Høg andel tilsatte i privat sektor, men utfordringer med rekruttering og kompetanse.

Natur og miljømessig berekraft

- **Store naturverdiar:** 63% av arealet er varig verna, i tillegg har ein viktige villreinområde.
- **Hyttebygging:** Viktig for næringsliv, men aukende fokus på bærekraftige løysninger.
- **Klimautfordringar:** Auka risiko for ekstremvær, behov for robust infrastruktur og god arealplanlegging.

Samfunnstryggleik og beredskap

- **Klimaendringar:** Auka fare for flom og skred/ras, behov for betre overvannshandtering.
- **Infrastruktur:** Sårbarheit knytt til digital infrastruktur og samfunnskritiske tenester.
- **Hyttebygging:** Krev koordinering mellom utbygging/arealplanlegging og teknisk infrastruktur.

Samandrag av satsingsområda i ny samfunnsdel

I kommuneplanen har kommunestyret peika ut desse 4 satsingsområda for åra som kjem:

1. **Kvalitet i kommunale tenester:**

- Styrke kvaliteten i primæroppgåver og lovpålagte tenester.
- Fokus på faglege kvalifikasjonar og profesjonsutdanningar ved rekruttering.
- Prioritere systematisk folkehelsearbeid og tidleg innsats for barn og unge.

2. **Stadutvikling i Bykle:**

- Utvikle Bykle kyrkjebygd med vekt på bustadattraktivitet og næringsutvikling.
- Sikre rimelege bustader og eldretilpassa einingar i sentrum.
- Utvikle lågterskel møteplassar og sambruk av bygg.

3. **Destinasjons- og sentrumsutvikling på Hovden:**

- Utvikle Hegni og aktivitetsaksen langs elva opp til sentrum og skisenteret.
- Samarbeide med Statens vegvesen for å utvikle eit trygt og gåvennleg Hovden sentrum.

4. **Eit meir variert næringsliv:**

- Strategisk arbeid for å styrke næringslivet og legge til rette for nyetableringer.
- Utnytte bransjeeffekten av å være kraftkommune.
- Vidareutvikling av fjellandbruket med nisjeproduksjon tilpassa klimaendringar.

Arealstrategiar

- **Sosial berekraft:** Vidareutvikling av Bykle kyrkjebygd og Hovden med bustader, handel og møteplassar.
- **Økonomisk berekraft:** Legge til rette for næringsareal og kraftkrevjande etableringar.
- **Miljømessig berekraft:** Forvalte areala i et generasjonsperspektiv og sikre miljømessig berekraftige utbyggingsformer.

Operasjonalisering – plannivå/ -type

Med utgangspunkt i nasjonale og regionale føringer og ny samfunnsdel av kommuneplanen føretek ein vurdering om korleis dei nye satsingsområda kan bli følgd opp med tiltak i handlingsdelen (økonomiplan/budsjett), eller om det er behov for nye eller endra strategiar eller temaplanar.

Operasjonalisering av samfunnsplanlegging kan bli iverksett både gjennom eigne planar og på verksemdsnivå i kommunen.

Meir eintydig definisjon av plantypar kan gi meir effektivitet i planprosessar og lette diskusjonane omkring kva slags planverktøy som er det mest nyttige for å løyse den aktuelle utfordringa.

Følgjande definisjonar blir lagt til grunn for tematisk samfunnsplanlegging framover:

Temaplan er det mest omfattande planverktøyet og skal både ha mål og tiltak, og kan ha strategiar og/eller satsingsområde. Temaplan vil gjennom definerte tiltak ha meir direkte økonomiske konsekvensar enn strategiane. Kommunedelplanar følgjer plan- og bygningslova sine prosesskrav til høyring og medverknad. Andre temaplanar kan ha enklare opplegg for medverknad og høyring.

Strategi tek tak i ei konkret utfordring eller eit tema ein ønskjer meir kunnskap om og aktuelle vegval. Strateginotat vil normalt vere meir overordna enn temaplanar, og skal vise retning for ønskt utvikling eller konkretisering av satsingsområde/tiltak innfor eit avgrensa tema.

Handlingsplan er definert som ein plan som berre omhandlar tiltak for oppfølging av ein vedteke strategi eller plan, eller delar av desse. Eller det kan gjelde oppfølging av samfunnsområde der utfordringar og mål er klarlagde gjennom politiske vedtak eller andre overordna føringer, f.eks. kommuneplanen sin samfunnsdel eller delar av denne. Handlingsplanar vil derfor i hovudsak bli vedteke av hovudutval eller formannskap.

Retningsline er tilrådingar for praksis som gjev støtte til avgjerder, og dei skal vere basert på beste tilgjengelege kunnskap.

Rutine beskriv oppgåver eller aktivitetar i ein prosess. Skildringa inneheld formål, omfang, ansvar, beskriving av aktiviteten samt eventuelle fristar.

PLANSTRATEGI FOR BYKLE KOMMUNE 2025-2028

Plansystem

Bykle kommune har i dag ikkje samla oversikt over gjeldande og vedtekne planar på heimesida.

Alle arealplanar ligg tilgjengeleg på arealplaner.no og det er lenke til heimesidene i samband med høyring av nye reguleringsplanar og kommuneplan mv.

Planressursar

Bykle kommune vil ha eige fagmiljø for utarbeiding og handsaming av eigne planar i perioden.

Kommunen vil auke kapasitet med rekruttering og vidareføre supplering av kompetanse og kapasitet gjennom tenestekjøp etter behov.

Ein er open for samarbeid med nabokommunar om styrking av fagmiljø med kompetanse og kapasitet.

Planoversikt og forslag til planstrategi

Oversikta viser eigne vedtekne og gjeldande planar og styringsdokument og planar ein har slutta seg til gjennom interkommunale samarbeid. Arealplanar (utover kommuneplanen sin arealdel) er ikkje omtalt nedanfor – men alle gjeldande reguleringsplanar finn ein i planoversikta arealplaner.no

Plannemning	vedteke	gjeldande til	Årstal oppstart -revisjon/ rullering/ endring oppstart
Interkommunale planar			
Digitaliseringsstrategi Setesdal	2019	2025	(?)
Interkommunal ruspolitisk handlingsplan for Bykle og Valle	2024	2027	2027
Alkoholpolitiske retningslinjer i Setesdal	2024	2027	
Risiko- og sårbarheit Setesdal (ROS Setesdal)	2020		2025
Overordna kommunale planar			
Planstrategi	2019	2023	2025
Kommuneplan samfunnsdel med arealstrategi	2024	2034	2028
Kommuneplan arealdel	2018	2030	2025
Sti- og løypeplan (del av arealdel)	2018	2030	2025
Handlingsprogram/ økonomiplan og budsjett	2024	2025-2028	årleg
Plan for kommunal kriseleing	2023		2025
Samfunnstryggleik - ROS og beredskapsplan	2020		2025
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2017		2025
Temaplanar / kommunedelplanar			
Strategisk næringsplan	-		2025
Plan for reiseliv og besøksforvaltning	-		2026

Plannemning	vedteke	gjeldande til	Årstal oppstart -revisjon/ rullering/ endring oppstart
Heilskapleg plan for oppvekst	-		2025
Helse, pleie og omsorgsplan - Bykle	-		2025
Beredskapsplan helse Bykle og Valle	2019		
Pandemiplan	2016		
Smittevernplan	2014		
Tuberkuloseplan	2017		
Plan for kommunal atomulykkeberedskap	Usikker		2027
Kommunedelplan for kultur, idrett og fysisk aktivitet /nærmiljøanlegg	-	-	2026
Kulturarv og opplevingar, kulturminneplan	2016	2019	2026
Hovudplan for kommunale vegar	-		2026
Hovudplan for vatn og avlaup	2025	2034	2025
Plan for kommunale bygg og anlegg	-		2025
Berekraft – klima og energiplan	-		2026
Trafikktryggleiksplan	2021	2025	2026
Arbeidsgjevarstrategi / Personalpolitisk plan	2024 2013	2030	2026
Eigarskapsmelding og eigarstrategi	2021		2025
HMS og internkontroll			kontinuerleg
Strategiske notat			
Bustadpolitikk og bustadsosial-plan			2026
Landbruksatsing og auka sjølvforsyning	2024	2027	
Beitebruksplan	starta		2025
Digitaliserings- og innovasjonsstrategi			2026
Nettkapasitet, nye næringar og etablering av større kraftkrevjande verksemder			2026
Berekraftig hyttebygging			2026
Offentlege innkjøp – varer og tenester			2026
Kommunikasjonsstrategi			2025
Folkehelsestrategi - Bykle			2026
Tiltaksplanar			
Handlingsplan for idrettsanlegg, kulturbygg og nærmiljøanlegg. (Spelemiddel-prioritering)	2025	2029	årleg
Plansystem			
Alle tematiske og politisk vedtekne planar skal leggest på heimesida til kommunen.			2026
Arealplanar – skal vere tilgjengelege på kartinnsynsløysing/ planportal.			Fortløpande

Omtale av dei ulike planane i planstrategien

INTERKOMMUNALE PLANAR

Digitaliseringsstrategi

Kommunal digitaliseringsstrategi må basere seg på den nasjonale digitaliseringsstrategien, som legg vekt på brukarvennlege tenester, betre dataflyt, innovasjon og tryggleik. Vi må utvikle digitale løysingar som er enkle, effektive og sikre, samtidig som samarbeid mellom offentlege aktørar blir styrka. For å lukkast må kommunen investere i teknologi, kompetanse og infrastruktur. Dette krev langsiktig økonomisk planlegging, der ein balanserer investeringar med effektiviseringsgevinstar. Digitalisering kan gi kostnadsreduksjonar på sikt, men krev ressursar til utvikling og omstilling i starten. Ei berekraftig digital omstilling føreset gode økonomiske prioriteringar, der kommunen sikrar både økonomisk kontroll og framtidretta tenester. Ein har ikkje drøfta om digitaliseringsstrategien i Setesdal skal reviderast i fellesskap. Kommunane har nyleg gått inn i IKT-Agder, og ein bør eventuelt sjå til tilsvarande planverk og kommunane i IKT-Agder-samarbeidet og den nasjonale strategien som er kome i mellomtida. Digitaliseringsstrategien må eventuelt samordnast med samarbeidet vi er del av no

Interkommunal ruspolitisk handlingsplan

En interkommunal rikspolitisk handlingsplan er et samarbeid mellom fleire kommunar for å handtere rusmiddelproblematikk på ein heilskapleg og effektiv måte. Planen inneheld strategiar og tiltak for å førebyggje og redusere rusmiddelmissbruk, samd å gi støtte og behandling til dei som trenger det.

ROS Setesdal

NY ROS Setesdal blir lagt fram i lag med dei andre kommunane i 2025.

OVERORDNA KOMMUNALE PLANAR

Kommuneplan samfunnsdel med arealstrategi

Kommuneplanen er den viktigaste planen for Bykle kommune og ligg til grunn for all anna planlegging. Samfunnsdelen gir retning for langsiktig utvikling av Bykle og definerer satsingsområde som skal ha særleg prioritet i valperioden. Kommunen leverer tenester og utfører forvaltningsoppgåver på ei rekke område. Satsingsområda i samfunnsdelen erstattar ikkje det løppande arbeidet kommunen gjer på alle desse områda, men peiker på kva område som skal ha særskilt prioritet i denne planperioden. Arealstrategiane i samfunnsdelen gir bestilling til oppfølging av samfunnsdelen i arealplanane, først og fremst til rullering av kommuneplanens arealdel.

Kommuneplan arealdel

Arealdelen i kommuneplanen skal bygge på mål og strategiar frå samfunnsdelen i kommuneplanen. Samfunnsdelen av kommuneplanen blir vedteken hausten 2024, og vil difor gje viktige føringar for arbeidet med arealdelen. Gjeldande arealdel vart vedteken i februar 2019. I åra etter har det kome nye signal både frå statleg og lokalt hald, mellom anna i høve til klima- og naturkrise. Dette vil vere med å prege planprosessen. Ny planperiode vil vere 2025-2035. Arbeidet er starta, planprogram er vedteke, og det er varsla oppstart.

Sti- og løypeplan

Arbeidet med sti- og løypeplan er del av revisjonen av kommuneplanen sin arealdel og følger som egen del/ vedlegg. Kommunen vil også samhandle med Fylkeskommunen om pilot i Agder innanfor besøksforvaltning saman med destinasjonsselskap, verneområdeforvaltninga mv.

Handlingsprogram / økonomiplan og budsjett

Kommunen utarbeider fireårige økonomiplanar og årlege budsjett. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vedtakast med økonomisk balanse, og byggje på realistiske forventningar om utviklinga i inntekter og utgifter. Kommunelova er heimelsgrunnlag. Økonomiplanlegging skal bidra til ressursane blir nytta på best mogleg måte, og er grunnlaget for at tenestetilbodet tilpassa utviklinga i innbyggjarane sine behov og kommunen sitt økonomiske handlingsrom.

Samfunnstryggleik - risikoanalyse for kommunal beredskap

Ei overordna risikoanalyse gir kommunen eit grunnlag for å identifisere og vurdere truslar og sårbarheiter som kan påverke tryggleik og samfunnsfunksjonar. Analysen omfattar både naturfarar, teknologiske hendingar, helseutfordringar og menneskeskapte truslar. Målet er å forstå risikoar, prioritere førebyggjande tiltak og sikre god beredskap. Dette krev tverrfagleg samarbeid, oppdaterte risikovurderingar og klare handlingsplanar for å redusere konsekvensane av uønskte hendingar. Økonomisk må kommunen finne ei balansert tilnærming mellom investeringar i førebygging og kostnader knytt til krisehandtering. God risikostyring kan redusere skadeomfang og spare ressursar på lang sikt.

Kommunal beredskapsplan

Kommunal beredskapsplanleggjing følger lovverk som sivilberedskapslova og smittevernlova, og har som hovudmål å vere budd og sikre befolkninga si tryggleik ved å handtere uønskte hendingar som naturkatastrofar og pandemiar og ulike kriser. Planen kartlegg sannsynet for ulike hendingar og deira påverknad, og utviklar tiltak for å redusere risiko og konsekvensar. Den inkluderer prosedyrar for krisehandtering, ressursoversikt, varslingslister, evakueringsplanar og informasjon til befolkninga. Samarbeid med nødetatar og regelmessig øving er avgjerande for ein rask og koordinert respons. Øvingar og oppdatering av planen er avgjerande for å sikre rask og koordinert respons. Økonomisk må kommunen balansere investeringar i førebygging og beredskap med andre samfunnsbehov. Tidlege tiltak kan redusere framtidige kostnader og sikre ein meir robust og motstandsdyktig kommune.

Plan for kommunal kriseleiing

Planen for kriseleiing er ein overordna plan for beredskapen i kommunen som, saman med underliggjande beredskapsplanar, skildrar korleis kommunen skal handtere uønska hendingar. Kommunen sitt ansvar i ein krisesituasjon er å delta i arbeidet med skadeavgrensande tiltak for å sikre menneskjer, miljø og økonomiske verdiar. Det kan også vere situasjonar der kommunen sjølv er ansvarleg for å handtere hendingar t.d. ved smitteutbrot e.l. Det vil venteleg bli behov for oppdatering av planen i sameheng med revisjonen av ROS-Setesdal

TEMAPLANAR / KOMMUNEDPLANAR

Strategisk næringsplan

Strategisk næringsplan tek utgangspunkt i samfunnsdelen av kommuneplan for Bykle, som har større breidde i næringslivet som eitt av fire satsingsområde. Næringsplanen skal operasjonalisere mål og føringar og korleis ein best kan løyse desse oppdraga. Via eit kunnskapsgrunnlag vil kommune trekke opp overordna og strategiske val for korleis kommunen vil arbeide med næringsutvikling framover. Det bør gi ein føreseieleg næringspolitikk, skildre mål og tiltak i planperioden, og gir føringar for bruk av næringsmidlar. I tillegg gjere tydleg kommunen si rolle i arbeidet med næringsutvikling framover.

Plan for reiseliv og besøksforvaltning

Reiselivet brukar fellesgode som natur, kultur og levande lokalsamfunn for å skape opplevingar og verdiar. Besøksforvaltning handlar om kva reiselivet skal bidra med for utviklinga av reisemålet, . kva som er rett besøk, på rett stad og til rett tid. Målet er å finne heilskaplege løysingar som sikrar at som tek omsyn til lokale interesser og bidreg positivt til utviklinga av staden, innanfor grensene til det naturen, landskapet og miljøet tålar, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping og styrkt besøksattraktivitet.

Heilskapleg plan for oppvekst

Heilskapleg plan for oppvekst skal være eit overordna styringsdokument for oppvekstområdet i Bykle kommune. Hovudformålet er å sikre oppfølging av kommuneplan sin samfunnsdel, sentrale føringar og reformer. Planen skal ha fokus på samhandling og førebyggjande arbeid og dekke heile løpet frå «første 1000 dagar» og til fylte 18 år. Planen skal og ivareta lovkravet om førebyggjande plan etter barnevernlovgivinga.

Helse- og omsorgsplan

Helse- og omsorgsplan skal være eit overordna styringsdokument for helse- og omsorgsområdet i Bykle kommune. Planen skal sikre føreseielegheit for brukarar og tilsette, struktur, tilpassing til framtidige behov, kvalitetsforbetring, ressursfordeling og medverking. Planen gir retning for utvikling og levering av tenester, hjelpe med å møte framtidige utfordringar- som aldrande befolkning og auka behov for helse og omsorgstenester. Planen skalsetje mål for kvalitetsforbetring, prioriterer ressursbruk og involverer innbyggjarane i utforminga av tenestene. Eigne delplanar kan vere aktuelle for spesifikke tenester.

Plan for helsemessig og sosial beredskap

Lov om helsemessig og sosial beredskap pålegg kommunane å utarbeide beredskapsplan for helse- og sosialtenestene dei er ansvarlege. Forskrift frå Sosial- og helsedepartementet har utfyllande krav til beredskapsplanlegginga og beredskapsarbeidet. Føremålet er å verne befolkninga sitt liv og helse og medverke til at nødvendig helsehjelp og sosiale tenester blir ivareteke under krig og ved kriser og katastrofar i fredstid. Planen frå 2017 har trong for revisjon.

Pandemi og smittevernplan

Pandemiplanen er frå 2016 og smittevernplanen er frå 2014. Båe har trong for revisjon.

Alkoholpolitisk retningslinje

Alkoholpolitiske retningslinjer er ein del av den heilskaplege rusmiddelpolitiske handlingsplanen for kommunen. Desse skal gje rammer for handsaming av saker etter alkohollova og gje politikarar, innbyggjarar og næringsdrivande oversyn over kva som vert lagt til grunn ved handsaming og vedtak i slike saker. Kommunen skal forvalte tildeling og oppfølging av sal- og skjenkeløyve på forsvarleg måte. Dokumentet er kommunen sine retningslinjer for handsaming av sals- og skjenkeløyve og er bindande for all sakshandsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve.

Plan for miljøretta helsevern

Følgjer av lovpålagte plan- og tilsynsstrategiar. Plan for miljøretta helsevern har som føremål å fremje folkehelse og medverke til gode miljømessige forhold, og å sikre befolkninga mot faktorar i miljøet.

Kommunedelplan for kultur, idrett og fysisk aktivitet

Kultur, idrett og fysisk aktivitet er viktige faktorar for livskvalitet, folkehelse, samfunnsutvikling og identitet. Vi ønskjer å vidareutvikle eit attraktivt, inkluderande og berekraftig kultur- og fritidstilbod for innbyggjarar og besøkjande. Planen byggjer på tidlegare satsingar, men speglar òg nye behov, og satsingar. Planen skal setje mål for anleggsutbygging og sikring av areal til fysisk aktivitet/nærmiljøanlegg. Den vil innehalde statusoversikt, vurdere behov på kort og lang sikt, lokalisering av anlegg og aktivitetsområde skal visast på kart. Andre anlegg som kommunen er involvert i eller samarbeider med og som er viktige for å sikre levande kultur- og idrettsarenaer som arbeidar for mangfald, trivsel og vekst i lokalsamfunnet kan og bli omtalte.

Kulturarv, kulturminneplan og opplevingar

Kulturminneplanen gir kommunen oversikt over viktige kulturminne og kulturmiljø, og planlegg forvaltninga av desse. Kulturminna er spor etter tidlegare menneske. Kulturarv omfattar både immaterielle og materielle minne. Kulturmiljø er område med fleire kulturminne, inkludert naturelement med kulturhistorisk verdi. Kulturminna - arven byggjer identitet og stadkjensle, og er viktige for reiselivet. Samarbeid mellom ulike næringar, inkludert kulturfeltet, er viktig for å utvikle gode produkt og opplevingar som også bidreg til verdiskaping lokalt. Planen skal omhandle dette.

Hovudplan kommunale vegar

Hovudplan for kommunale vegar skal synleggjere status på kommunale vegar og behovet ein ser for utbetring framover. Planen skal vere eit styringsdokument for å gjere dei rette investeringane til rett tid. Planen skal også innehalde handlingsplan med planlagde tiltak i åra framover med tilhøyrande budsjett.

Hovudplan vatn- og avlaup

Hovudplan VA skal synleggjere dagens anlegg, behov for utbetring av desse, og tiltak for å auke kapasitet og leveringstryggleik på kort og lang sikt. Planen skal vere eit styringsdokument for å gjere rette investeringar og utbetringar til rett tid. Inkludert i hovudplanen ligg også handlingsplanar med opplisting av planlagde tiltak i åra framover med tilhøyrande budsjett.

Plan for kommunale bygg og anlegg

Bykle kommune har ein omfattande bygnings- og anleggsmasse. Denne planen skal gi kommunen ein oversikt over desse bygga og anlegga og status på desse. Planen er eit styringsdokument for kortsiktig og langsiktig vedlikehald. Planen skal også omfatte ein handlingsplan med tiltak i åra framover med tilhøyrande budsjett.

Klima og energiplan

Statleg planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing gir føringar for arbeidet. Klima- og energiplanen vil omfatte kunnskap om klimagassutslepp fordelt på kjelder med direkte utslepp av klimagassar og sektorar i kommunen. Den skal og gi informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi, og tilgangen på energiressursar. Framskrivning av utsleppa for ti år, mål for utsleppsreduksjon, mål for effektiv energibruk og miljøvennleg energiomlegging vil vere ein del av planen. Det vil og vere ein tiltaksdel.

Trafikksikkerheitsplan

Det følgjer og av folkehelselova og plan- og bygningslova at kommunen har eit ansvar for å førebyggje skader og ulykker lokalt. Trafikktryggingarbeid handlar om å redusere risikoen for skadar og ulykker blant alle trafikantgrupper i alle aldrar, auke trafikktryggleiken og bidra til å nå nasjonale mål. Kommunen har særleg ansvar for kommunalt vegnett og trafikktryggleiken langs desse vegane. Trafikktryggleik handlar om å kunne bevege seg trygt på vegane og i nærmiljøet, anten ein er fotgjengar, syklist eller bilist. Planen dannar grunnlaget for fysiske tiltak, opplæring og haldningsskapande arbeid.

Arbeidsgjevarstrategi

Arbeidsgjevarstrategien gir retning for kommune sin arbeidsgjevarpolitikk fram mot 2030. Den skildrar konkrete mål, innsatsområde og forventingar til utvikling og ivaretaking av rollene som organisasjon, arbeidsgjevar og arbeidstakar. Strategien skal være dynamisk og vert endra ved behov. Bykle kommune prioriterer desse områda: arbeidsmiljø, kompetanse, rekruttere og behalde kompetanse medarbeidarar, partsamarbeid, god leiing, nyskaping og utvikling. Personalpolitisk-plan er del av arbeidsgjevarstrategien – denne skal reviderast. Ein del av reglementa er frå 2013 og treng oppdatering.

Eigarskapsmelding

Bykle kommune skal i medhald av kommunelova § 26-1 minst ei gong i valperioden utarbeide ei eigarskapsmelding som kommunestyret skal vedta. Eigarutgreiinga omfattar alle kommunen sine heil- og deleigde aksjeselskap, interkommunale føretak, vertskommunesamarbeid og andre verksemder. Føremålet med eigarskapsmeldinga er å vere open om kommunen si verksemd, gje oversyn over eigarinteresser og prinsipp for styring, og etterleve kommunelova. Meldinga skal vere det overordna politiske styringsinstrumentet. Ein grunnleggjande føresetnad for ei aktiv eigarstyring, er at kommunen har klare prinsipp for eigarstyringa og følgjer opp selskapa på ein god måte.

Eigarstrategi

Ein eigarstrategi kan innehalde forventningar og mål for eigenkapital, lønsemdskrav, oppfølgings- og investeringsbehov, resultatkrav, rolleavklaringar, retningslinjer for styresamansetjing og samhandling, rutinar ved val av revisor, og forventningar til samfunnsansvar og berekraft. Eigarstrategiane skal sikre at selskapa oppfyller eigarane sine mål og legg grunnlaget for god styringsdialog. Kommunestyret fastset og reviderer eigarstrategiane i kvar valperiode.

HMS og internkontroll

Arbeidsgjevaren er ansvarleg for eit forsvarleg arbeidsmiljø i samsvar med arbeidsmiljølova, og skal ivareta helse, miljø og tryggleik (HMT) for arbeidstakarane. Arbeidstakarane skal også aktivt medverke. HMT-arbeidet omfattar rettar og plikter for både partar. Arbeidsgjevaren skal ha kunnskap om krav og sikre systematisk HMT-arbeid i samarbeid med tilsette og verneombod. HMT-handboka gir oversikt over mål og systematisk arbeid i Bykle kommune, inkludert rutinar og retningslinjer. Kommunen nyttar elektronisk HMT-handbok og Compilo kvalitetshandbok/internkontrollsystem for lokale rutinar og retningslinjer. Systemhandboka omfattar retningslinjer, rutinar, skjema og rettleiingar, og korleis internkontroll av HMT blir utført.

STRATEGISKE NOTAT

Bustadpolitikk og bustadsosial plan

Kommunen har regulerte bustadfelt, og stor utbod av utleigebustader. Kommunen påverkar samla bustadmarknad og det er behov for fleire leilegheiter for andre enn kommunalt tilsette. Kommunen har trong for ein bustadpolitikk som drøftar bustadtype (einebustad/konsentrert utbygging med fleirmannsbustader), aldersvennlege bustader, ungdomsbustader og meir konsept som fremjar sosial interaksjon og fellesskap mellom generasjonar, og gjerne berekraftig byggeri i både sentra. Ein bør og drøfte ulike konsept for spreidd bustadbygging - småbruksprosjekt eller liknande som fremjar meir miljøvennlege løysingar for dei som vil bu nær på natur og ha høve til sjølvhushald og dyrking/husdyrhald.

Landbruksstrategi

Kommunestyret vedtok i 2024 ein eigen strategi for landbruksnæringane, auka sjølvforsyning og kopling mellom landbruk og reiseliv i åra som kjem. Strategien tek både opp dyrkings- og beiteressursar, tilskottsordningar, aktivering av samla ressursgrunnlag på bruk som ikkje er i drift, og pilotsatsingar for auka produksjon av nye /andre vekstar, produksjonsformer og å ta i bruk ny teknologi og utstyr for å auke tilfanget av lokalmat og auka sjølvforsyning. I strategien ligg og føringar for meir fokus på innkjøp av kortreist mat.

Beitebruksplan

Beitebruksplanen er ein presentasjon av beiteareala i kommunen og bruken av desse til beiting med husdyr. Den dokumenterar omfang og verdi av noverande bruk, historisk bruk og gir føringar for framtidig bruk. Beitebruksplanen syner verdien utmarksbeite i Bykleheiane har for norsk matproduksjon og kulturlandskap i innmark og utmark. Planen synleggjer viktige og naudsynte omsyn kommunen må ha med seg opp i framtidig arealforvalting, opp mot andre interesser og brukarar av utmarka framover.

Digitalisering- og innovasjonsstrategi

Kommunane må kontinuerleg vurdere nye måtar å løyse oppgåver på. Innovasjon kan vere nye eller endring i tenester, arbeidsprosessar eller kommunikasjonsmåtar. Gjennom ein eigen strategi kan ein setje fokus og skape handlingsrom, utvikle kultur for innovasjon, og legge føringar for raskt og innovasjon og digitalisering innfor prioriterte område. Samarbeid, automatisering og kunstig intelligens vil vere del av dette .

Strategi for utvikling av nettkapasitet og kraftkrevjande etableringar

For å få eit breiare arbeidsliv vil kommunen setje fokus på lokale fortrinn med mykje kraftproduksjon og kompetansemiljø relatert til dette. Kommunen vil gjennom samarbeid med regionale og nasjonale aktørar styrke attraktiviteten for slike etableringar gjennom å auke tilrettelegging av nettkapasitet og utvikling av næringsareal for slike etableringar av nye kraftkrevjande verksemdar. Strategien må peike ut retningar for korleis ein skal innrette arbeidet framover i lag med kraftselskap, netteigar og regionale styresmakter og verkemiddelapparat.

Strategi for meir berekraftig hyttebygging

Det er mange tema og tiltak som er aktuelle å gå inn i for meir berekraftig utvikling av fritidsbustader i kommunen. Det vere seg krav og tilpassingar til landskap og omgjevnader- og forhold til stadutviklinga bygg og arkitektur, fellesskap og organisering, energi/ressursbruk, infrastruktur/veg/vatn/straum, mobilitet/transport, arealbruk/økologi og prinsipp for framtidig hyttebygging i kommunen.

Offentlege innkjøp - varer og tenester

Dei allereie gjeldande lover, forskrifter, rettspraksis og tilhøyrande rettleiarar om offentlege innkjøp, dannar dei grunnleggjande krava for alle kommunen sine innkjøp. Dette reglementet er eit supplement til det eksisterande regelverket. Bykle kommune har innkjøpsavtalar på ei mengde varer og tenester. Kommunen er medlem i OFA (Offentleg fellesinnkjøp på Agder). Det er viktig at tilsette med innkjøpsmynde kjenner til desse avtalane, både med tanke på type varer/tenester samt handlingsrommet utanfor avtalane. Det er viktig å alltid undersøke om Bykle kommune har ein innkjøpsavtale på den aktuelle vara eller tenesta ein planlegg å kjøpe inn.

Kommunikasjonsstrategi

Kommunelova gir kommunen ansvar for å informere om den kommunale verksemda Kommunikasjonsstrategien følgjer statlege prinsipp for offentleg kommunikasjon og er forankra i grunnlova § 100 om ytringsfridom og rett til tilgang til offentleg informasjon. Kommunikasjonsstrategien gir retning for utviklinga av kommunen sin kommunikasjon og omdømmebygging. Kommunikasjonsstrategien bygger på offentleglova, personalpolitisk plattform, etisk standard og politisk reglement. Nye plattformer og nye media overtek i stadig større grad for tradisjonell massekommunikasjon og informasjon. Kommunikasjon må også tilpassast innbyggjarane sine krav til informasjon og føretrekte kanalar.

Folkehelsestrategi

Folkehelsestrategien tek utgangspunkt i folkehelseoversikta. Strategien skal konkretiserer korleis kommunen vil arbeide systematisk med folkehelsearbeidet og korleis vi sikrar alle innbyggjarane god livskvalitet. Strategien kan og gi satsingsområde og vegval i gjeldande kommuneplanperiode. Den kan og peike på korleis satsingane skal operasjonaliserast i anna planverk og i ulike tenester med særleg fokus på levekår, friviljugheit, folkehelse, mangfald og inkludering.

TILTAKSPLANAR

Handlingsplan for idrettsanlegg, kulturbygg og nærmiljøanlegg

Handlingsprogrammet for utbygging, kostnadsoversikt for drift og vedlikehald, og ei uprioritert liste over langsiktige behov skal også vere med følgjer opp kommunedelplanen for kultur, idrett og fysisk aktivitet. Handlingsplanen rullerer kvart fjerde år, men kan reviderast årleg for å tilpasse nye prosjekt og prioriteringar. I Bykle har kommunestyret praksis med årleg revisjon av handlingsplan for idrettsanlegg, kulturbygg og nærmiljøanlegg i samband med budsjett og økonomiplan.

Prioriteringane avgjer kva for prosjekt og område som kan få støtte. Desse prioriteringane ligg til grunn for tildeling av spelemidlane frå Norsk Tipping.